

Nagyszabású terv a Józsefváros és a Víziváros újjáépítésére

Az új, nagy lakótelepek létesítésén kívül a fővárosi tanács a közeli évek programjába iktatta az elavult városrészek újjáépítését is. Az elsők között a Józsefváros és a Víziváros korszerű újjáépítését határozták el és kidolgozták e nagyszabású munkák tanulmánytervét, végrehajtásának ütemét. Az építőipar közismert nehézségei elsősorban a nagyfokú munkaerőhiány és az e területeken szükséges jelentős mértékű szanálások miatt a végrehajtás csak szakaszonként, fokozatosan történik meg.

Ötvenszázalékos szanálás

Az eddig megvalósult építkezések során aránylag kevés régi épület és lakás került lebontásra. Az új lakónegyedek főleg szabad területeken épültek. A szanálás aránya többnyire öt százalék körül mozgott és csak ritkán érte el a tíz százalékot. Ezzel szemben a józsefvárosi és a vízivárosi újjáépítés átlag 50 százalékos szanálással jár, tehát majdnem fele annyi régi lakást kell majd bontani, mint ahány új épül. Az újjáépítésre kijelölt lakott területeken kevésbé lehet a modern, gyors építési technikát alkalmazni, ez is megszabja az építkezés tempóját. Az újjáépítésnek csupán kezdeti ütemét rögzítették, a további munkálatok sorrendjét, az éves tervekben biztosított lehetőségekhez igazítják.

A Józsefvárosban elsősorban a Tömő utca — Jázmin utca — Szigony utca — Illés utca által határolt tömbön kezdődik az újjáépítés. Itt mintegy 450 lakást, régi, elavult földszintes házakban levő egészségtelen bérleményt kell lebontani és helyükön öt darab 15 emeletes pontházban 725 új, modern lakás épül. Egy-egy pontházban 145 két-, három-, négyfőrhelyes lakás létesül és az egymástól mintegy 50 méter távolságban emelkedő magas házakat, úgynevezett »nyaktagokkal«, földszintes épületekkel kötik össze, amelyekben óvodát, bölcsődét, szolgáltató-javító műhelyeket, üzleteket helyeznek el. A Tömő utca mentén egymás mellett elhelyezkedő 15 emeletes pontházak közül háromnak a dokumentációs kivitelezési terve még ez évben, a további kettőé és az összekötő épületek 1965 elején készül el.

A jövő év második felében kezdődik az első három toronyház építése és ezeket 1967 elején adják át a beköltöző lakóknak. Budapesten a Tömő utcai épületek az első magas lakóházak, amelyek a talajvíz közelségére való tekintettel nem lesznek alapincézve. Minden épületet saját központi kazánházból fűtenek, a lakásokat beépített bútorokkal, beépített konyhával szerelik fel.

egyét a Horváth utcában, a negyediket pedig a Bem József utcában.

Háromezer új lakás a Vízivárosban

A nagyszabású városnegyed újjáépítés, amely az eredeti program szerint háromezer új lakást jelent, szükségessé teszi e terület közműveinek bővítését, korszerűsítését. Ezeket a munkálatokat összehangolják az egész beruházási programmal és folyamatosan végzik. A munkálatok zöme a harmadik és a negyedik ötéves terv időszakára jut. Most még csak évi 300 OTP-öröklakás épül a Vízivárosban, de 1967—68-ban már nagyobb ütemben indulnak meg e városrészben az új építkezések. Ehhez a programhoz csatlakozik a Vároldalon a Toldy Ferenc utcában, a Logodi utcában, a Donáthy utcában, a Szalag utcában a foghíjak beépítése. Ezek az üres romtelkeken két-három emeletes lakóházakat építenek és ezzel eltűnnek a sérült Vároldal sebhelyei.

A Vízivárosban körülbelül 800 régi lakást kell majd lebontani, tehát itt is elég nagy-

A városrendezés szempontjai

A harmadik és a negyedik ötéves tervben a Tömő utcai építkezés tapasztalatai alapján folytatódik majd a Józsefváros újjáépítése, a József körút — Üllői út — Baross utca által határolt területen.

A Víziváros újjáépítése főleg öröklakások, szövetkezeti társasházak és a különböző tárcák, intézmények lakásépítkezési útján megy majd végbe. A rendezésre kijelölt területen, amely az I. és a II. közigazgatási kerületeket érinti, már most is folynak elsősorban lakóház építkezések, főleg az OTP-öröklakás építkezései, amelyeknél már figyelembe vették az újjáépítés városrendezési előírásait. A Csalogány utca sokkal szélesebb lesz és zavartalan, gyors közlekedést biztosít majd a Széna térre.

A Horváth utca szabályozása és korszerű kiépítése a Mártírok útja felől teszi lehetővé a jó közlekedési összeköttetést a Duna-part irányába. A Víziváros jellegénél fogva, általában csak négy- és ötemeletes lakóházakkal építik be a foghíjakat, de az egyhangúság feloldása érdekében négy 15 emeletes toronyházat is építenek, egyenként 180 lakással, mégpedig kettőt a Csalogány utca — Fazekas utca mentén,

Budapestre vonatkozó újságcikkek		Szerző:	Gaidosnyai János	
		Cím:	Nagyszabású terv a Józsefváros és a Víziváros újjáépítésére	
Forrás:	Magyar Nemzet			
(Hely)	1964. júl. 29.			
(Idő)	(Köl. v. fiz.)			
(Oldal)	Helyszám			
Tárgy	Oszályozás			
Hely	725. 099			
Idő	"1964"			
Személy				
Helyszám				

arányú a szanálás. Figyelembe kell azonban venni, hogy zömmel olyan lakóépületek bontásáról van szó, amelyeknek felújítása romállapotuk miatt nem lenne gazdaságos. Az építkezést, a városrész újjászülését aktuálissá teszi az a körülmény is, hogy a *Batthyány téren lesz a földalatti vasút egyik állomása*, odáig hosszabbítják majd meg a szentendrei HÉV vonalát, tehát e környék nagy fejlődésnek indul.

Távfűtés

Külön probléma az újjáépülő Víziváros új lakóházainak *fűtési ellátása*. Miután a Várnegyed központi fűtését a Kelenföldi Hőerőműből távvezeték útján biztosítják, felmerült az az igény, hogy a Víziváros új épületei szintén innen kapják a hőenergiát. Akár oly módon, hogy a Várba vezető gerincvezetékbe *leágazást építenek* a Vízivárosba, akár olyképpen, hogy a Várból tovább építik a vezetékét lefelé a Víziváros területére. Egy másik megoldás lenne a gázfűtés bevezetése.

Gárdonyi Jenő